

et praktisk Forblyknings- og Forslinsinstitut". Og seer man hen til de nærmere Bestemmelser i et følgende Ufsnit, angaaende dette praktiske Institut, saa finder man, at det er lagt an paa noget ganske Andet end det, den nuværende Veterinair- og Landbohøiskole — eller Landbohøiskole, for at lade det „Veterinaire" falde bort, som ikke har med disse Statuter at bestille, — er beregnet paa. Denne er ikke en praktisk Landbrugsskole, men netop en theoretisk, og den staaer ikke i nogen Forbindelse med Sorø Academi. Den, der altsaa søger Hjælp til Landbohøiskolen paa Bülowsveien i Statuterne af 1827, gjør sig skyldig i en væsentlig Misforstaaelse af, hvad Tanken af disse Statuter har været. Den anden Side af Sagen, som man stadig her nægter den Anerkendelse, som den virkelig fortjener, er denne, at Sorø Academie ligger hen i en ufuldstændig og ufuldstændig Skikkelse. Man er aldrig kommen til det Resultat, at der i Sorø kun skal være en Skole og Opdragelsesanstalt; men man har sagt, at de forskjellige Former, hvorunder man tidligere havde søgt at tilveiebringe noget Mere, ikke vare fyldestgjørende; det var Meningen, at der skulde prøves paa noget Andet, men man har ladet det Spørgsmaal, hvad dette Andet skal være, ligge hen fra 1848, skjøndt man burde have taget det for, og skjøndt man endnu er forpligtet til at tage det for. Her gjorde det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds den samme Bemærkning som ved anden Behandling, at der ikke er foregaaet nogen Forandring i det Forhold, hvori Sorø Academies Dimittender tidligere stode til Dimittenderne fra andre Skoler, men det er virkelig en Misforstaaelse. Indtil 1848 eller 1849 vare de Academister, som udgik fra Sorø, bragte til det Standpunkt, at de ingen andre Universitetsexaminer behøvede at tage end Embedsexamen; nu derimod, skulle de fra Sorø dimitterede Gymnasialister — thi de ere nu kun Gymnasialister ligesom Dimittenderne fra samtlige øvrige lærde Skoler — ved Universitetet underkaste sig den philosophiske Prøve som alle de andre lærde Skolers Dimittender. Der er altsaa skeet en ganske væsentlig Forandring fra tidligere, og det en Forandring, som staaer i Strid

med Statuterne af 1827, hvis første Paragraph netop siger dette: „At det paa ny oprettede Sorø Academi skal være Opdragelses- og Underviisningsinstitut for et vist Antal af Statens Ungdom, hvor de kunne dannes, ikke alene ved fundamentale Skolestudier, men ogsaa ved forberedende academiske Studier, til at werde oplyste og duedige Mænd for Staten" — og derpaa kommer der nogle Ord, som jeg maa bede det ærede Thing vel lægge Mærke til — „være sig i Embeder, naar noget Saadant i Fremtiden maatte dem anbetroes, eller for det private Liv, i hvilket velordnede Kundskaber mærkeligen kunne samvirke til det offentlige Vel". Det er netop dette Sidste, som er den særlige og eiendommelige Bestemmelse for Sorø Academi, men det er dette, man har forsømt til den Dag idag; man har til den Dag idag ladet Academiet staae i sin ufuldendte Skikkelse istedetfor at opfylde den. Men for i Fremtiden at kunne opfylde den, er det nødvendigt, at man holder nogenlunde tilraade med, hvad man gjør, og hverken paa den ene eller den anden Maade binde sig med Hensyn til Midlernes Anvendelse. Man maa ikke sige, at naar Sorø Academi giver 14,000 Rb. til Seminarierne — det er forresten meget Mere end 14,000 Rb.; saa vidt min Hukommelse ikke staaer mig feil, er det over 30,000 Rb. —, saa kan det gjerne give disse 7,000 Rb. med. Det er ingen Argumentation, det er ikke af den Slags Grunde, som kunne ansøres for at bevæge Folk til at fatte en alvorlig Beslutning. Heller ikke kan jeg gaae ind paa et Vædringsforslag som det, der er stillet af den ærede Rigsdagsmand for Ribe Amts 5te Valgkreds (Høvsbro). Vi have idag hørt det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) afløre forskjellige mig hidtil utjendte Planer, som det nævnte ærede Medlem skulde nære; den ærede Rigsdagsmand for Hjørring Amts 2den Valgkreds (Fischer) gif endnu nærmere ind derpaa, men heller ikke han kunde give Nøglen til, hvad der skulde ligge bagved, maastee fordi han ikke havde den, maastee fordi han vilde gjemme den til et beleiligere Tøeblik. Man bør ialtsald ikke gaae ind paa Nøgelsømhøist, der lukker Døren til Sorø Academies Kasse op for Statskassen;